

Sygn. akt VI U 267/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	St. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 maja 2013 r. w S.

sprawy T. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o datę początkową przyznania prawa do emerytury

na skutek odwołania T. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 16 stycznia 2013 roku nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 stycznia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., po rozpatrzeniu wniosku z 3 stycznia 2013 roku, przyznał T. G. (1) prawo do emerytury o symbolu E1 od dnia 1 stycznia 2013 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Pismem z 6 lutego 2013 roku T. G. (1) odwołał się od ww. decyzji, wskazując że nie zgadza się z ustaloną przez organ rentowy datą przyznania mu świadczenia, bowiem jego zdaniem powinno być mu ono wypłacane od (...)roku, kiedy to ukończył 65 rok życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu wskazano, że datę przyznania emerytury o symbolu E1, tj. dzień 1 stycznia 2013 roku, ustalono zgodnie z przepisem art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a to wyklucza możliwość przyznania świadczenia od 15 października 2009 roku i wypłaty wyrównania z tego tytułu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. G. (1) urodził się (...)roku.

Niesporne.

Od 3 grudnia 2000 roku ubezpieczonemu przysługiwało prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Wypłata renty została wstrzymana od 15 października 2004 roku, ponieważ od tego dnia T. G. (1) „przeszedł” na wcześniejszą emeryturę, na mocy decyzji organu rentowego z 20 września 2004 roku.

Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto wówczas podstawę wymiaru renty, ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 174,38%. Emerytura kolejnymi decyzjami była waloryzowana oraz przeliczana poprzez uwzględnianie dodatkowego stażu pracy na wniosek ubezpieczonego.

Dowody:

- decyzja z 21 grudnia 2000 r., k. 33-34 pl. I akt ZUS,
- decyzja z 11 grudnia 2002 r., k. 51 pl. I akt ZUS,
- decyzja z 20 września 2004 r., k. 10-11 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 5 marca 2006 r., k. 19 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 12 grudnia 2007 r., k. 30 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 15 kwietnia 2008 r., k. 38 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 5 marca 2008 r., k. 39 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 4 grudnia 2008 r., k. 52 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 29 stycznia 2009 r., k. 60 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 5 marca 2009 r., k. 55 pl. II akt ZUS,
- decyzja z 5 marca 2010 r., k. 56 pl. II akt ZUS.

W dniu 3 stycznia 2013 roku do organu rentowego wpłynął wniosek ubezpieczonego o przyznanie mu prawa do emerytury, z uwagi na osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego (65 lat).

Dowód: - wniosek z 3 stycznia 2013 r., k. 1 pl. III.

Organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 16 stycznia 2013 roku przyznał T. G. prawo do nowej emerytury (o symbolu E1) od 1 stycznia 2013 roku, czyli od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto dotychczasową podstawę jej wymiaru ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 174,38%. Z uwagi na ustalenie wysokości świadczenia przy przyjęciu nowej kwoty bazowej, jego wysokość jest wyższa niż świadczenia, które T. G. dotychczas otrzymywał.

Dowód: - decyzja z 16 stycznia 2013 r., k. 12 pl. III akt.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie mogło zostać uwzględnione.

W rozpoznawanej sprawie sporną pozostawała jedynie data przyznania T. G. (1) przez organ rentowy prawa do emerytury w związku z osiągnięciem wieku 65 lat. Zdaniem ubezpieczonego świadczenie to winno bowiem zostać mu przyznane nie od miesiąca, w którym złożył wniosek o emeryturę, lecz od (...) roku, kiedy ukończył 65 rok życia.

Takie stanowisko nie ma jednak jakiegokolwiek oparcia w treści obowiązujących przepisów.

Generalną zasadą obowiązującą w postępowaniu przed organem rentowym jest działanie organu na wniosek osoby uprawnionej, choć istnieją od niej nieliczne wyjątki.

I tak, zgodnie z przepisem art. 116 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2009 nr 153, poz. 1227 ze zm.), postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej (ust. 1). Postępowanie o emeryturę wszczyna się z urzędu, jeżeli wiek emerytalny dla uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 1a). Jak widać ustawodawca przewidział wyjątek od działania organu na wniosek - z przytoczonych przepisów wynika, że organ winien działać z urzędu w przypadku osiągnięcia wieku emerytalnego (w przypadku mężczyzn - 65 lat) przez osobę pobierającą zasiłek/ świadczenie przedemerytalne. Wyjątek ten jest wyraźnie przez ustawodawcę unormowany i nie ma powodów, aby stosować go do innych świadczeń (dokonywać wykładni rozszerzającej).

Stosownie z kolei do treści przepisu art. 129 ust. 1 przywołanej ustawy, świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2. Zgodnie z art. 129 ust. 2 ustawy, w razie zgłoszenia wniosku o rentę rodzinną w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć ubezpieczonego, emeryta lub rencisty, rentę rodzinną wypłaca się od dnia śmierci, nie wcześniej jednak niż od dnia spełnienia warunków do renty przez uprawnionych członków rodziny. To także jest jednak wyjątek wyraźnie unormowany i dotyczący innego świadczenia aniżeli sporne w niniejszym procesie.

Wreszcie, norma art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej stanowi, że w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu.

Przytoczone wyżej unormowania wskazują, że ustawodawca wiąże początek wypłaty świadczeń z datą złożenia o nie wniosku. Reguła ta wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, za okres od daty nabycia prawa a przed złożeniem wniosku. W tym miejscu warto przytoczyć wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 15 stycznia 2013 roku (sygn. akt III AUa 782/12), w którym słusznie wskazano, że dopiero złożenie wniosku o świadczenie powoduje obowiązek jego wypłaty, a ustawodawca nie przewidział możliwości wyrównania świadczenia osobom, które wystąpiły z wnioskiem o nie później, niż nabyły do niego prawo, jeżeli zwłoka spowodowana została brakiem staranności w prowadzeniu własnych spraw. W niniejszej sprawie odwołujący nie powoływał się zaś na jakiegokolwiek obiektywne przeszkody, które uniemożliwiły mu złożenie wniosku o emeryturę w wieku powszechnym wcześniej niż przed dniem 3 stycznia 2013 roku.

Reasumując, skoro ubezpieczony wniosek o emeryturę w związku z ukończeniem 65 roku życia złożył dopiero w dniu 3 stycznia 2013 roku, tym samym organ rentowy nie mógł postąpić inaczej niż przyznać T. G. (1) emeryturę od dnia 1 stycznia 2013 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W tym stanie rzeczy, Sąd nie mając podstaw do uwzględnienia odwołania, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.